

N:o 33.

Af herr **R. W. A. M. Eklundh** i Lund, om ändring af § 6 mom. 2 och tillägg till § 9 i lagen angående tillsättning af presterliga tjänster m. m.

Under de senare åren har det iakttagits ett ofta förekommande transportsökande af kyrkoherdar. I en förgången tid var ett dylikt sökande ej väl anskrifvet, och det torde ej heller nu stå högt i kurs. Församlingslifvet kan icke vinna hvarken på täta ombyten af kyrkoherde, ej heller på att kyrkoherden ständigt umgås med planer och försök att få utbyta sin nuvarande kyrkoherdetjänst mot en annan. Prestens embetsgerning är helt olika många andra embetsmäns, och den fordrar ovilkorligen en nära bekantskap mellan herden och församlingen. Men bekantskapen främjas ingalunda genom ett otidigt transportsökande; jag säger otidigt, ty det är långt ifrån att allt sådant sökande är oberättigadt. När den nu gällande lagen angående tillsättning af presterliga tjänster den 26 oktober 1883 tillkom, räknade en af vår kyrkas mest framskjutne män som denna lags främsta förtjenst, att den genom sin bestämmelse: »kyrkoherde må ej på grund af egen ansökan uppföras på förslag till presterlig tjänst, derest han icke vid ansökningstidens slut under minst tre år, räknadt från tillträdet, innehåft den kyrkoherdetjänst, hvartill han senast blef befordrad,» skulle befria domkapitlen från den föga angenäma sysslan att uppföra på förslag och tillbjuda församlingar prestmän, hvilka nyss erhållit kyrkoherdetjänst. De förhoppningar, som sålunda ställes på den nya lagen, hafva dock icke förverkligats; det har tvärtom gått så, att transportsökandet tagit tillfälle af lagens bestämmelse.

Jag vill därför hemställa, att de i lagen bestämda tre åren ökas till sju. Då ingen åldersgräns är bestämd, utöfver hvilken det icke är tillåtet

för kyrkoherde att söka transport, har det ej sällan händt, att domkapitel uppfört på förslag kyrkoherde, som varit nära de 70 lefnadsåren och till och med öfver. Mig synes, att prestman, som befordrats till kyrkoherde, ej må, sedan han öfverskridit 63 lefnadsår — då han i allmänhet torde hafva uppnått 65 år å tillträdesdagen — på grund af egen ansökan uppföras på förslag till presterlig tjänst.

Transportsökandet har dock sin grund äfven deri, att klassificeringen af kyrkoherdetjensterna upphört, hvarigenom det företräde, som tillerkändes prestmän med större lärdom och högre examina, upphörde. Den nya lagen nämner examina och lärdom sist, och nit, allvar och skicklighet i främsta rummet såsom de der skola tagas i betraktande vid förslags upprättande. Deraf har blifvit en följd, att de, som medelst dyrbara studier förvärfvat sig en högre lärdom, nödgas för sin ekonomis skull fortast möjligt söka befordran till äfven en litet inbringande kyrkoherdetjänst för att derefter vid görligaste första söka förflyttning till en mera inkomstgifvande. Förvissad som jag är om den högre lärdomens nytta och gagn för kyrkan, men på samma gång med tagen hänsyn till, att det kyrkliga lifvet ej må skadas af ett transportväsen, hvilket grundar sig förnämligast på ekonomiska förhållanden, anser jag lämpligt, att ett antal kyrkoherdetjenster inom hvarje stift, ej öfverstigande 10 % af stiftets hela antal pastorat, på domkapitlets förslag af Kongl. Maj:t bestämmas att vara förstklassiga, till hvilka då förslagsrum i första hand tilldelas dem, som genom examina eller annorledes offentligen ådagalagt en högre lärdom i teologiska kunskapsämnen, dock under förutsättning att de med nit, allvar och skicklighet hafva tjänstgjort såsom prester under t. ex. fem års tid, för att icke dessa förstklassiga pastorat må erhålla till herdar alldeles oerfarna, om ock lärda prestmän.

På grund af hvad jag sålunda i största korthet anfört, tillåter jag mig härmed vördsamt hemställa,

dels att Riksdagen måtte för sin del besluta, att nedan nämnda §§ i gällande lag angående tillsättning af presterliga tjänster erhålla följande förändrade lydelse:

§ 6 mom. 2.

Kyrkoherde må ej på grund af egen ansökan uppföras på förslag till presterlig tjänst, derest han icke vid ansökningstidens slut under minst sju år, räknadt

från tillträdet, innehåft den kyrkoherdetjenst, hvartill han senast blef befördrad, ej heller må kyrkoherde, som fyllt 63 lefnadsår, på grund af egen ansökan uppföras på förslag till presterlig tjenst.

§ 9 skulle erhålla detta tillägg:

Vid förslags upprättande till förstklassig kyrkoherdetjenst bör i första rummet tagas i betraktande sökandens examina, utgifna skrifter eller annorledes offentligen ådagalagda lärdom i teologiska ämnen och i andra rummet det nit, det allvar och den skicklighet, hvarmed sökanden skött honom anförtrödda kall; dock må sökandens tjensteålder icke understiga fem år för att till sådan kyrkoherdetjenst uppföras å förslag, om förslaget af andra sökande ändock kan fyllas.

dels att Riksdagen beslutar aflåta underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, det tacktes Kongl. Maj:t med afseende på dessa ändringar höra det i år sammanträdande kyrkomötet.

Om remiss till lagutskottet anhålles; och behagade utskottet vidtaga de förändringar, hvilka för vinnande af förslaget syftemål må anses nödiga.

Stockholm den 24 januari 1898.

Robert Eklundh.